

Short Communication

Assessing the dental office sign of general dentists in Qazvin

S Asefzadeh*

O Karami**

*Professor of Health Care Management, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

**BSc Nursing Student, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

***Abstract**

This descriptive study was aimed at assessing the dental office sign of general dentists and compliance with the general standards and criteria. A total of 73 signs from clinics of general dentists in the city of Qazvin (Iran) were examined in 2009. Of 73 signs, 5.47% showed the title of "general dentist", 43.83% displaying the practice of a dental specialty such as surgery, dental prosthesis, pediatric dentistry, and 20.54% demonstrating the practice of four different dental specialties. There was no sign showing the logo of the Iranian Medical Council. However, 97% of the signs were within the standard size of 50×70 cm and 89% with a white background. It seems that the lack of public awareness over the availability of different dental specialties and the distinction between the dental specialists and general dentists, to be among the reasons encouraging the dental practitioners to avoid including the title of "general dentist" on their dental clinics' signs.

Keywords: General Dentist, Clinic's Panel, Standards

Corresponding Address: Faculty of Nursing & Midwifery, Qazvin University of Medical Sciences, Shahid Bahonar Blvd, Qazvin-Iran

Email: Karami_O@yahoo.com

Tel: + 98 9375277210

Received: 2009/08/19

Accepted: 2009/10/22

گزارش کوتاه

ارزیابی تابلوهای مطب دندان پزشکان عمومی شهر قزوین

دکتر سعید آصف زاده * امید کرمی **

* استاد گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

** دانشجوی کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین

آدرس مکاتبه: بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده پرستاری و مامایی، تلفن ۰۹۳۷۵۲۷۷۲۱۰ Email: Karami_O@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۸۸/۵/۲۸ تاریخ پذیرش: ۸۸/۷/۳۰

* چکیده

این مطالعه توصیفی با هدف ارزیابی تابلوی مطب دندان پزشکان عمومی و تطابق آن با استانداردها و ضوابط موجود بر روی تابلوی مطب ۷۳ نفر از دندان پزشکان عمومی شهر قزوین در تابستان ۱۳۸۸ انجام شد. ۵/۴۷٪ دندان پزشکان، عنوان دندان پزشک عمومی را در تابلوی خود درج نموده بودند. ۴۳/۸۳٪ از دندان پزشکان عمومی ۱ رشته و ۲۰/۵۴٪ از دندان پزشکان عمومی ۴ رشته همگن مورد طبابت خود را در تابلو درج نموده بودند. تمام تابلوها فاقد آرم سازمان نظام پزشکی بودند. ۹۷٪ تابلوها در محدوده استاندارد ۷۰ × ۵۰ سانتی متر بودند و ۸۹٪ از تابلوها زمینه سفید داشتند. کمبود آگاهی و عدم آشنایی شهروندان با رشته های تخصصی دندان پزشکی و عدم تمایز دندان پزشکان متخصص و عمومی در دیدگاه عموم شهروندان و نیز عدم نظارت نهادهای ناظر می تواند عامل عدم درج عنوان «دندان پزشک عمومی» در تابلوی مطب آنها باشد.

کلیدواژه‌ها: دندان پزشک عمومی، تابلوی مطب، استانداردها

* مقدمه:

بر مبنای قوانین، مطبها و درمانگاههای خصوصی می بایست دارای استانداردها و ضوابطی در زمینه امکانات و محیط فیزیکی ساختمان مطب، تابلوها و سرنسخه‌ها باشند.^(۱) فرآیند نظارت بر این امور و همچنین صدور مجوزهای لازم بر عهده معاونت درمان دانشگاه های علوم پزشکی است.

این مطالعه با هدف ارزیابی تابلوهای مطب دندان پزشکان عمومی و تطابق آن با استانداردها و ضوابط موجود به عنوان یکی از برون دادهای رعایت شاخصه های استاندارد انجام شد.

* مواد و روش ها:

این مطالعه توصیفی در تابستان ۱۳۸۸ بر روی تابلوی مطب ۷۳ نفر از دندان پزشکان عمومی شهر قزوین انجام شد. نمونه گیری به صورت آسان و در مناطق

نقش دندان پزشک عمومی در سیستم سلامت رسیدگی به سلامت دهان بوده که این رسیدگی شامل ارتقای سلامت دهان در جامعه، آموزش بهداشت، ایجاد تغییرات رفتاری در افراد و پیشگیری بیماری های دهان و دندان، مراقبت از افراد مبتلا به بیماری های دهان، بیمارانی که نیاز به مراقبت های ویژه دارند، بیماران سیستماتیک با علائم خاص دهانی و ارائه خدمات رایج دندان پزشکی است. در این میان دندان پزشک باید علاوه بر تسلط کافی بر مهارت ها، به محدودیت های مهارتی خویش آگاه بوده و بیماران را برای معاینه های تخصصی به دندان پزشکان متخصص ارجاع دهد. هرچند که متولی سلامت دهان بیمار دندان پزشک عمومی می باشد.^(۱)

بر این اساس بسیاری از دندان پزشکان عمومی در مطب های خصوصی به درمان بیماران مبتلا به اختلال ها و ناهنجاری های دهان و دندان می پردازند.

جدول ۲- فراوانی نوع رشته درج شده بر روی تابلوی مطب دندان پزشکان عمومی مورد مطالعه (۷۳ نفر)

نوع رشته	تعداد	درصد
جراحی	۶۶	۹۰/۴۲
پروتزهای دندانی	۲۴	۳۵/۶۱
ترمیمی و زیبایی	۲۱	۲۸/۷۶
معالجه ریشه دندان	۱۷	۲۳/۲۸
دندان پزشکی کودکان	۱۳	۱۷/۸
ارتودنسی	۸	۱۰/۹۵

تابلوی مطب تمام دندان پزشکان عمومی مورد مطالعه، فاقد آرم سازمان نظام پزشکی بود. همچنین ۶۵ تابلو (۸۹ درصد) زمینه سفید داشتند. از تعداد ۷۳ تابلوی مورد مشاهده، ۴۵ تابلو (۶۱/۶۴ درصد) ابعاد ۵۰×۷۰، ۱۸ تابلو (۲۴/۶۵ درصد) ابعاد ۵۰×۶۰، ۸ تابلو (۱۰/۹۵ درصد) ابعاد ۴۰×۶۰ و ۲ تابلو (۲/۷۳ درصد) ابعاد ۱۰۰×۱۰۰ سانتی متر داشتند.

*** بحث و نتیجه گیری:**

مطالعه حاضر نشان داد که برخی از استانداردها و ضوابطی که برای تابلوی مطب خصوصی دندان پزشکان عمومی وجود دارد، توسط آنها رعایت نمی شود. بر اساس آیین نامه استاندارد سازی تابلوها و سر نسخه های مؤسسه های پزشکی، شاغلان حرف پزشکی و وابسته پزشکی مصوب شورای عالی نظام پزشکی^(۲)، دندان پزشکان عمومی موظفند عناوین مندرج در پروانه مطب یعنی «دندان پزشک عمومی» را در تابلوی مطب خود درج نمایند که در این مطالعه تنها ۵/۴۷ درصد از دندان پزشکان مورد مطالعه این عنوان را در تابلوهای مطب خود قید کرده بودند. همچنین آیین نامه مذکور به دندان پزشکان عمومی اجازه می دهد تا نام حداکثر سه رشته همگن مورد طبابت خود را بدون ذکر عناوین «تخصص و فوق تخصص» در تابلوی مطب

۳ گانه شهرداری قزوین انجام شد. ابزار مطالعه، مشاهده و عکس برداری از تابلوها و تطبیق آنها با آیین نامه استاندارد سازی تابلوها و سر نسخه های مؤسسه های پزشکی، شاغلان حرف پزشکی و وابسته پزشکی، مصوب شورای عالی نظام پزشکی بود.^(۲)

*** یافته ها:**

از ۷۳ تابلوی مورد مطالعه، ۵۸ تابلو (۷۹ درصد) متعلق به دندان پزشکان عمومی مرد و ۱۵ تابلو (۲۱ درصد) متعلق به دندان پزشکان عمومی زن بود. ۴ نفر از دندان پزشکان عمومی مورد مطالعه (۵/۴۷ درصد) عنوان مندرج در پروانه مطب (دندان پزشک عمومی) را در تابلوی خود قید نموده بودند. ۳۲ نفر از دندان پزشکان عمومی (۴۳/۸۳ درصد) یک رشته را در تابلوی مطب خود درج نموده بودند (جدول شماره ۱).

جدول ۱- فراوانی تعداد رشته های درج شده بر روی تابلوی مطب دندان پزشکان عمومی مورد مطالعه (۷۳ نفر)

تعداد رشته درج شده در تابلو	تعداد	درصد
یک رشته	۳۲	۴۳/۸۳
چهار رشته	۱۴	۱۹/۱۷
دو رشته	۱۴	۱۹/۱۷
بدون درج رشته	۵	۶/۸۴
پنج رشته	۴	۵/۴۷
سه رشته	۳	۴/۱۰
شش رشته	۱	۱/۳۶

رشته های جراحی با ۶۶ مورد (۹۰/۴۱ درصد) و پروتزهای دندانی با ۲۴ مورد (۳۵/۶۱ درصد) به عنوان بیشترین رشته های همگن مورد طبابت دندان پزشکان عمومی در تابلوها درج شده بودند (جدول شماره ۲).

با توجه به استانداردهای موجود در آیین نامه شورایعالی نظام پزشکی، تابلوهای مطب دندان‌پزشکان باید دارای زمینه سفید و آرم سازمان نظام پزشکی و در ابعاد ۵۰×۷۰ سانتی‌متر باشد.^(۲) در این مطالعه ابعاد و رنگ زمینه تابلوها توسط بسیاری از دندان‌پزشکان رعایت شده ولی آرم سازمان نظام پزشکی در تابلوها درج نشده بود که علت آن می‌تواند قدیمی بودن تابلوها، جدید گنجانیدن این شاخص در آیین نامه استانداردسازی تابلوها و عدم دریافت برچسب آرم برای این گونه تابلوها باشد.

*مراجع:

1. Jafari A, Fazel A, Monzavi A, et al. Nationally plan of reviewing of public dental period curriculum: Analysis of role and abilities that required for general dentists based on policies and society's needs. Available at: <http://www.education.tums.ac.ir/content/?contentID=245>. Accessed in: Jun 2009 [In Persian]
2. Iranian Medical council. Law of the establishing of Iranian medical council: 2007. Available at: <http://www.lemc.ir>. Accessed in: Jun 2009 [In Persian]

درج نمایند که ۲۷/۳۹ درصد از پزشکان مورد مطالعه این استاندارد را نادیده گرفته بودند.

کمبود آگاهی شهروندان و عدم آشنایی آنها با رشته‌های تخصصی دندان‌پزشکی و عدم تمایز دندان‌پزشکان متخصص و عمومی در دیدگاه عموم شهروندان و نیز عدم نظارت نهادهای ناظر می‌تواند عامل عدم درج عنوان «دندان‌پزشک عمومی» در تابلوی مطب آنها باشد. از این رو نهادهای مدنی و انجمن‌های علمی دندان‌پزشکی می‌توانند ضمن حفظ جایگاه، توانایی‌ها و اهمیت نقش تأثیرگذار دندان‌پزشکان عمومی، به تبیین نقش دندان‌پزشکان متخصص و تفکیک جایگاه و نقش این دو رده تخصصی به عنوان تأمین‌کنندگان بهداشت و سلامت دهان و دندان پردازند. همچنین مطبوعات و دیگر رسانه‌های ارتباط جمعی به ویژه صدا و سیما می‌توانند در این فرآیند آموزشی به عنوان ابزاری فراگیر و اثربخش عمل نمایند.

در این مطالعه، رشته جراحی (۹۰/۴۱ درصد) و پروتزهای دندانی (۳۵/۶۱ درصد) بیش‌ترین رشته‌های همگن مورد طبابت دندان‌پزشکان عمومی بودند که دلیل آن می‌تواند مراجعه بیش‌تر مبتلایان به این نوع بیماری‌ها به دندان‌پزشکان عمومی باشد.